



**Platform  
Drentse  
Musea**

# **Jaarverslag 2020**

**Stichting Platform Drentse Musea**

**Document:      Jaarverslag**  
**Door:            Iris Bierenbroodspot**  
**Datum:          28 februari 2021**

## Inhoudsopgave

|  |    |
|--|----|
| Inleiding                                  | 2  |
| Organisatie                                | 3  |
| - Bestuur 2020                             | 3  |
| - Aangesloten musea                        | 4  |
| - Museumcoördinator                        | 4  |
| Communicatie en informatievoorziening      | 6  |
| - Mailings                                 | 6  |
| - Enquête                                  | 6  |
| - Nieuwsbrief en social media              | 6  |
| - Website platformdrentsemusea.nl          | 7  |
| Fondsenwerving                             | 8  |
| - Kickstart Cultuurfonds                   | 8  |
| - Drents noodfonds cultuur                 | 8  |
| Activiteiten                               | 9  |
| - Cursussen                                | 9  |
| - Dag van de Drentse Geschiedenis          | 9  |
| - Online ledenvergadering                  | 10 |
| - Voorbereiden online Drents museumcongres | 10 |
| Promotie                                   | 11 |
| - MuseumTV                                 | 11 |
| - Museummagazine                           | 11 |
| Bezoekersaantallen Drentse musea           | 12 |
| Financiën                                  | 12 |

## Inleiding

Het Platform Drentse Musea heeft als taken kennisdeling en professionele ondersteuning van alle musea in Drenthe op het gebied van educatie, vrijwilligers, pr en marketing, collectiebeleid en cultureel ondernemerschap. Daarnaast ondersteunt ze het opstarten van samenwerkingsverbanden voor deze onderdelen en richt ze zich op gezamenlijke promotie van alle musea in Drenthe.

Het Platform bouwt aan een toekomstbestendig museumbestel door de instellingen te ondersteunen op die vlakken waar zij dat het meest nodig hebben. Door de coronacrisis werd 2020 echter een heel ander jaar dan verwacht en hadden de musea opeens op hele andere vlakken ondersteuning nodig. Er was grote behoefte aan informatievoorziening over de noodmaatregelen, over online initiatieven, over subsidieregelingen en over het protocol voor de veilige en verantwoorde heropening van de musea. We hebben de musea ondersteund en geadviseerd in het doorvoeren van aanpassingen om zo te kunnen voldoen aan de criteria van de anderhalvemetersamenleving en met het vinden van oplossingen om in contact te blijven met bezoekers en vrijwilligers.

Basistaken van het Platform zoals het organiseren van cursussen en bijeenkomsten werden naar de achtergrond geschoven omdat andere taken prioriteit hadden. Onze taak om met de musea te communiceren en hen van informatie te voorzien heeft in 2020 voorrang gekregen boven andere taken. Ook is veel tijd gestoken in het ondersteunen van de musea met het aanvragen van subsidies zodat zij konden voldoen aan de voorwaarden van de anderhalvemetersamenleving.

In een jaar tijd staat de wereld op zijn kop. Door de coronacrisis heeft het Platform de Drentse musea op een aantal vlakken een andere ondersteuning geboden dan in het projectplan voor dit jaar beschreven stond. In het jaarverslag over 2020 geven wij daarover onze verantwoording naar de leden van het Platform en de Provincie Drenthe.

## Organisatie

Het bestuur heeft zich in 2020 gebogen over de activiteiten van het Platform, die onverwachts aangepast moesten worden omdat de Drentse musea door de coronacrisis andere ondersteuning nodig hadden. Het bestuur is in 2020 vier keer bijeengewees. Daarnaast was er op 9 november 2020 een algemene (online) ledenvergadering. In 2020 heeft het bestuur afscheid genomen van Roger de Groot (voorzitter), Inge Derks (penningmeester) en Patty Wageman (bestuurslid). We hebben Mieke Damsma, burgemeester van de gemeente Midden-Drenthe, verwelkomd als nieuwe voorzitter en Roel Wiersma, zakelijk manager van Herinneringscentrum Kamp Westerbork, verwelkomd als nieuwe penningmeester.

### Bestuur 2020

|                  |   |
|------------------|---|
| Voorzitter:      | Roger de Groot, burgemeester Gemeente De Wolden (t/m 29 februari 2020 voorzitter en tot 1 juni 2020 bestuurslid)<br>Mieke Damsma, burgemeester Gemeente Midden-Drenthe (vanaf 1 maart 2020) |
| Vice-voorzitter: | Ellen ter Hofstede, hoofd publiek & partners Drents Museum  |
| Penningmeester:  | Inge Derks, hoofd organisatie Herinneringscentrum Kamp Westerbork (tot 30 juni 2020)<br>Roel Wiersma, zakelijk manager Herinneringscentrum Kamp Westerbork (vanaf 1 juli 2020)              |
| Leden:           | Patty Wageman, directeur Museum De Buitenplaats (tot 1 februari 2020)<br><br>Mara Bosboom, directeur Museum Havezate Mensinge   |

Hank Peters, voorzitter van het bestuur van Museum  
Collectie Brands

Museumcoördinator: Iris Bierenbroodspot

## Aangesloten musea

In 2020 waren 55 musea aangesloten bij het Platform Drentse Musea. Een lijst met deze aangesloten musea is als bijlage 1. bijgevoegd.

## Museumcoördinator

De coördinator Platform Drentse Musea is het vaste aanspreekpunt voor de (kleine) musea voor allerlei vragen en verzoeken om advies over het museale werk. Door de coronacrisis, de sluiting van de musea tijdens de verschillende lockdowns en het advies om thuis te werken waren de taken van de coördinator anders dan andere jaren. Videobellen, online vergaderen en online evenementen organiseren vervingen grotendeels het bezoeken van musea, afspreken met de museummedewerkers, fysiek vergaderen en cursussen en bijeenkomsten organiseren.

Dit zijn kort samengevat de belangrijkste taken van de museumcoördinator. Zo:

- Informeert de coördinator de musea over relevante ontwikkelingen binnen het museale veld
- Fungeert de coördinator als de verbindende persoon tussen de kleine musea;
- Fungeert de coördinator als ondersteuner van het bestuur van het Platform Drentse Musea;
- Signaleert de coördinator nieuwe ontwikkelingen op het werkterrein van de kleine musea en adviseert het bestuur van Platform Drentse Musea over de wijze van anticiperen;
- Werkt de coördinator samen met museumconsulenten o.a. via het Landelijk Contact Museumconsulenten;
- Inventariseert de coördinator de noden van de Drentse musea en informeert het bestuur en partners hierover
- Organiseert de coördinator (online) evenementen;

- Is de coördinator verantwoordelijk voor de communicatie & PR van het Platform (nieuwsbrieven, website, social media, museummagazine).

In 2020 waren informatievoorziening en ondersteuning van de musea bij fondsenwerving de belangrijkste taken van de museumcoördinator. Deze taken waren belangrijker dan de activiteiten rondom deskundigheidsbevordering die in voorgaande jaren prioriteit hadden. De coördinator heeft veel tijd gestoken in het contact met de musea om hun vragen te beantwoorden en hen te informeren over de verschillende noodmaatregelen en subsidies. Het onderhouden van de contacten met andere (erfgoed)instellingen binnen het culturele veld van Drenthe en (Noord)Nederland bleef een belangrijke taak. De contacten met het Landelijk Contact Museumconsulenten, de Museumvereniging, Marketing Drenthe, K&C Drenthe, Drents Archief, Erfgoedpartners Groningen en Museumfederatie Fryslân zijn heel waardevol. De museumcoördinator heeft aan het begin van de eerste lockdown een enquête gehouden onder de Drentse musea om te inventariseren wat de noden van de musea zijn. In de zomer heeft het Platform namens 16 Drentse musea een gezamenlijke subsidieaanvraag gedaan bij het Kickstart Cultuurfonds. Tevens is in de zomer de website [platformdrentsemusea.nl](https://platformdrentsemusea.nl) gelanceerd die meteen goed gebruikt is om de musea te informeren.

De coördinator ondersteunde het bestuur verder door de bestuursvergaderingen en de (online) ledenvergadering voor te bereiden en deze vergaderingen te notuleren.

## Communicatie- en informatievoorziening

### Mailings

Er zijn dit jaar veel mailings verstuurd naar de Drentse musea. Door de coronacrisis waren er verschillende informatiestromen die van belang zijn voor de musea. Een belangrijke informatiebron was de mail die de Museumvereniging naar zijn leden stuurde met relevante informatie over de museumsector ten tijde van de coronacrisis. Ook informatie van de Rijksoverheid, Landelijk Contact Museumconsulenten, provinciale erfgoedhuizen, Marketing Drenthe, landelijke en lokale nieuwsberichten van verschillende kranten, fondsen en musea waren van belang en werden gebundeld naar alle Drentse musea gestuurd om hen op de hoogte te houden van noodmaatregelen, opengestelde subsidies, nieuwe initiatieven en digitale oplossingen. Toen de musea in juni weer open mochten is er veel informatie gedeeld over het protocol van de museumvereniging voor veilige en verantwoorde heropening van musea, over de mogelijkheden voor musea om hun bezoekers te laten reserveren voorafgaand aan het museumbezoek en over de aanpassingen die nodig zijn in de anderhalvemetersamenleving. Na de lancering van de website is er naast de mailings ook veel nieuws via de website gedeeld. Ter informatie en inspiratie.

### Enquête

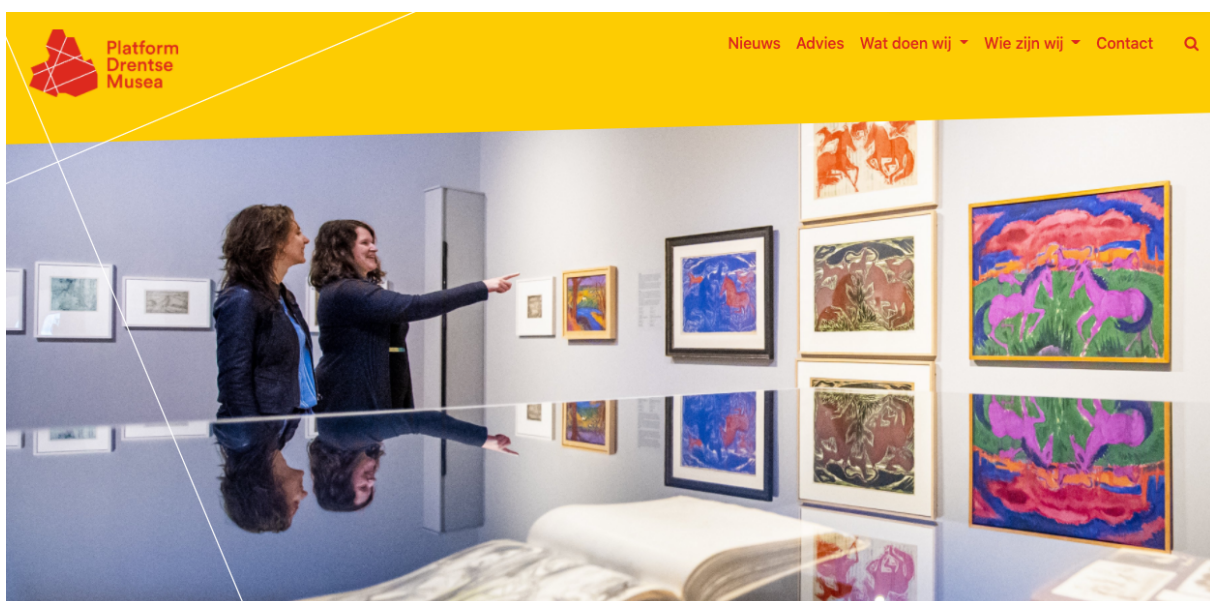
Begin april is er een enquête gestuurd naar de Drentse musea om te inventariseren hoe de museumsector getroffen wordt door de coronacrisis. De enquêteresultaten zijn gebundeld in een rapport die gedeeld is met de Provincie Drenthe, de Drentse gemeenten en het Drents Parlement. De enquête gaf inzicht in de situatie en zorgde ervoor dat het Platform de musea beter kon ondersteunen en adviseren omdat duidelijk werd waar de belangrijkste knelpunten lagen.

### Nieuwsbrief en social media

In 2020 zijn er zes nieuwsbrieven verstuurd naar alle Drentse musea, partners en belanghebbenden van het Platform. In de nieuwsbrieven werd aandacht gevraagd voor uiteenlopende onderwerpen. Er is veel informatie gedeeld over de

coronamaatregelen en alles wat daarbij komt kijken voor de musea. Er kwamen ook andere thema's aan bod zoals vrijwilligersbeleid, erfgoededucatie, promotiefilmpjes en marketing. De nieuwsbrief werd ook gebruikt om de enquêteresultaten te delen en te informeren over het telefonisch spreekuur. Via Facebook, Twitter, Instagram en sinds 2020 ook via LinkedIn wordt informatie gedeeld naar onze volgers. Tevens delen wij op onze social media relevante berichten van de Drentse musea om deze musea te ondersteunen en anderen te inspireren en te informeren.

## Website [platformdrentsemusea.nl](https://platformdrentsemusea.nl)



Op maandag 3 augustus 2020 is onze nieuwe website [platformdrentsemusea.nl](https://platformdrentsemusea.nl) gelanceerd. Met deze website zetten we het Platform op de digitale kaart en laten we zien wie wij zijn en wat wij doen. De website is bedoeld om de taken van het Platform beter onder het voetlicht te brengen voor de aangesloten musea, de samenwerkingspartners en geïnteresseerden. Voor de (vrijwillige) medewerkers van de Drentse musea is hier informatie over de activiteiten van het platform te vinden: een overzicht van de cursussen, nieuwsberichten en naslagwerk over de verschillende vakgebieden. Informatie over en inschrijving (en indien aanwezig ook de betaling) voor het Drentse museumcongres, het museummagazine, het cursusaanbod en de Drentse museumpas is hier ook te vinden.



## Fondsenwerving

### Kickstart Cultuurfonds

De Provincie Drenthe attendeerde ons erop dat het mogelijk was om bij het Kickstart Cultuurfonds een gezamenlijke aanvraag te doen. Voor veel kleine musea was het eerder niet mogelijk om een aanvraag bij dit fonds in te dienen omdat er minimaal een bedrag van €5000,- aangevraagd moest worden. Het Platform heeft daarom een gezamenlijke subsidieaanvraag geschreven namens 16 kleine Drentse musea om zo aanpassingen door te voeren die te maken hebben met de 1,5 metercriteria. Voor het schrijven van het projectplan en de begroting is gebruik gemaakt van advies van de zakelijk directeur van het Drents museum. Er is een bedrag van in totaal € 99.457,- binnengehaald. De museumcoördinator heeft ook andere musea geadviseerd die zelf een aanvraag wilden doen bij het Kickstart Cultuurfonds.

### Drents noodfonds Cultuur

De museumcoördinator heeft praktische ondersteuning geboden bij de eenmalige subsidie die de Provincie Drenthe beschikbaar stelde uit het Drents noodfonds Cultuur voor de 48 musea op de lijst van aangesloten musea van het Platform (de zes musea van provinciaal belang kregen via een andere regeling noodsteun). Daarnaast hebben de museumcoördinator en het bestuur advies gegeven voor de subsidieregeling 'Covid-19 maatregelen kleine en middelgrote Drentse musea' die in september door de Provincie opengesteld werd.

## Activiteiten

### Cursussen

In 2020 is er 1 cursus georganiseerd. De cursus arthandling vond begin maart plaats. De andere cursussen werden vanwege de coronacrisis afgezegd.

### Dag van de Drentse Geschiedenis

Op donderdag 22 oktober heeft het Platform Drentse Musea samen met K&C Drenthe en het Drents Archief de 'Dag van de Drentse Geschiedenis' georganiseerd. Deze deskundigheidsbevorderingsdag is dit keer online aangeboden via Zoom. De dag sloot aan bij het landelijke thema van de maand van de geschiedenis en ging over het thema Oost/West. De dag is vooral bedoeld als deskundigheidsbevordering op het gebied van erfgoededucatie.

#### **Workshop 1: Bronnenonderzoek**

Marga Renkema-Schokker van het Drents Archief liet de deelnemers ontdekken waar historische bronnen uit de omgeving gevonden kunnen worden. Er werden handreikingen geboden om vragen voor een bronnenonderzoek in de klas of het museum op te stellen. Leidraad hierbij was het nieuwe educatieve programma van het Drents Archief: 'Het oorlogsdagboek van Drenthe'.

#### **Workshop 2: Verhaal Centraal**

Geschiedenis heeft onder jongeren een stoffig imago. Hoe komen we daar vanaf? Volgens Richard Zuiderveld, docent en auteur van lesmethodes, toneelstukken en jeugdboeken, kan dat het beste door het verhaal nieuw leven in te blazen. Emoties, avontuur en ervaringen brengen de historie tot leven. Er werd geoefend met het schrijven van verhalen met gebruik van handige tips voor het schrijven van een levendige tekst.

#### **Workshop 3: Visual Thinking**

Interactief rondleiden: eerst inspireren, dan informeren. Dit is het motto van Maayke Meijering van Kunstpraat. In deze workshop over interactief rondleiden werden verschillende handvatten aangereikt om in gesprek te gaan met museumbezoekers en leerlingen en meer tijd door te brengen met kunstwerken. Het begrip 'slow art' werd

verkend en er werd gebruik gemaakt van de methodes Visual Thinking Strategies en Artful Thinking.

## **Online ledenvergadering**

Op maandag 9 november hebben we voor het eerst de ledenvergadering online gehouden. De deelnemers konden via Microsoft Teams deelnemen aan de vergadering die vanuit de studio door het Platform werd geleid. Een belangrijk onderdeel van de vergadering was het stemmen over het opheffen van de 'Federatie van Drentse musea en oudheidkamers'. De federatie heeft sinds 2009 met de oprichting van de stichting Platform Drentse Musea een slapend bestaan. De oud-leden hebben unaniem voor opheffing van de federatie gestemd. Tijdens de ledenvergadering konden we nog niet bekend maken dat de federatie opgeheven wordt, omdat er net niet genoeg stemgerechtigde leden aanwezig waren. Tijdens de bestuursvergadering op 7 december 2020 kon dit besluit wel genomen worden met in totaal 23 stemmen (van de 31 oud-leden) die allemaal instemmen met het opheffen van de federatie. (Volgens de statuten van de federatie kan indien op de ledenvergadering niet het voorgeschreven aantal stemgerechtigde leden aanwezig is, op een volgende te houden vergadering alsnog, ongeacht het op deze vergadering aanwezige leden, met een meerderheid van tenminste 2/3 stemmen tot opheffing van de federatie worden besloten.)

## **Vorbereiden online Drents museumcongres**

Vanwege de strenge maatregelen en de lockdown kon er in november geen fysiek museumcongres plaatsvinden. In het najaar van 2020 is wel gestart met de voorbereidingen van het eerste volledig digitale museumcongres met online ticketverkoop via de website. Hiervoor is een passend online platform gevonden, Let's Get Digital van Event Insight, die bekend staat om de mogelijkheden die zij bieden voor interactie. Want naast de informatie die gegeven wordt tijdens een museumcongres is een ander belangrijk doel de mogelijkheid tot netwerken, uitwisseling en contacten leggen. Dit blijft een belangrijk onderdeel ook voor een online evenement. Het eerste online Drents museumcongres vindt plaats op 8 maart 2021.

## Promotie

### MuseumTV

In 2018 en 2019 is in samenwerking met MuseumTV een project gestart om telkens voor 15 Drentse musea promotiefilms te laten maken. Omdat er nog steeds veel musea interesse hadden om aan dit project mee te doen is er in 2020 het voorlopig laatste project van MuseumTV gestart waaraan 19 musea meededen. Mede door de subsidie van de Provincie Drenthe en het Prins Bernhard Cultuurfonds hebben nu in totaal 49 Drentse musea een mini-documentaire en promotiefilm door MuseumTV kunnen laten maken die zij ter promotie van hun museum kunnen inzetten. Omdat er in 2020 ook een aantal kleine musea mee wilden doen maar zij niet de mogelijkheid zagen om de eigen bijdrage te betalen is er extra financiering gevonden en heeft ook het Platform een bijdrage gedaan om voor deze musea een mooie promotiefilm mogelijk te maken. Op maandag 28 september 2020 vond er een feestelijke presentatie plaats van de 19 films bij Museum Thijnhof waar de Drentse musea en medewerkers van de Provincie Drenthe bij aanwezig waren.

### Museummagazine



Het gratis Museummagazine bevat een praktisch overzicht van bijna alle musea in Noord-Nederland en Noord-Duitsland. Het tweetalige magazine wordt verspreid in een oplage van 60.000 exemplaren. In het Museummagazine van 2020/2021 staan

11

38 van de (toen nog) 54 Drentse musea vermeld met een basisvermelding en één museum met een halve advertentie. Het Platform wil graag stimuleren dat een zo volledig mogelijk overzicht van de Drentse musea in het magazine staat. Daarom heeft het Platform in 2020 de musea ondersteund door korting aan te bieden op de basisvermelding in het magazine.

## **Bezoekersaantallen Drentse musea**

Het Platform Drentse Musea heeft als taak om de bezoekersaantallen van alle Drentse musea te verzamelen. Hierbij is het afhankelijk van de betreffende musea om deze daadwerkelijk aan te leveren. Als bijlage 2 wordt een overzicht van bezoekersaantallen meegestuurd.

## **Financiën**

Voor de exploitatierekening en de balans per 31 december 2020 van de stichting Platform Drentse Musea verwijzen wij u naar bijlage 3 en 4.